

Hjælpemidler eller behandlingsredskaber – en vanskelig sontring med en meget lang historie

Sontringen mellem hjælpemidler, der finansieres af kommunerne via den sociale lovgivning, og behandlingsredskaber, der finansieres af sygehusene, er reguleret i "Cirkulære om afgrænsning af behandlingsredskaber, hvortil udgiften afholdes af sygehusvæsenet" – i daglig tale kaldt "Afgrænsningscirkulæret". Cirkulæret er senest grundlæggende revideret i forbindelse med kommunalreformen i 2007. En revision, der allerede dengang blev beskrevet som helt uanvendelig af de fleste interessenter på området. Cirkulæret har fungeret utilstrækkeligt lige siden. Nedenfor er et lille udpluk af tiltag, som har været afprøvet, men ikke ført til bedring af situationen:

I januar 2012 opfordrede KL Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse til at revidere afgrænsningscirkulæret. Efterfølgende skrev en lang række faglige organisationer og patientorganisationer sammen til den daværende minister for Sundhed og Forebyggelse Astrid Krag samt daværende Social- og Integrationsminister Karen Hækkerup, hvor vi foreslog en revision af cirkulæret. På daværende tidspunkt var svaret fra ministerierne, at man ville afvente evalueringen af kommunalreformen.

I 2015 traf Ankestyrelsen en principafgørelse om bevilling af kugledyne som hjælpemiddel/behandlingsredskab kontra sovemedicin. Afgørelsen mødte stor kritik og fik stor mediabevågenhed. Socialdemokratiet kaldt ministrene i samråd. Der skete dog ingen konkret ændring, men sagen har været fremme talrige gange siden – senest i pressen hen over sommeren 2019.

På centralt hold har man arbejdet med problemstillingerne på forskellig vis. Dels nedsatte man i 2016 i regi af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen en arbejdsgruppe, som skulle finde en konkret model for, hvordan området hensigtsmæssigt kan organiseres fremadrettet. Og efterfølgende inviterede Sundheds- og Ældreministeriet i april 2017 en række organisationer og myndigheder til en workshopdag med henblik på at få afdækket problemstillingerne yderligere. Dog stadig uden et konkret output.

Senere i 2017 skrev en lang række faglige organisationer og patientorganisationer sammen til Sundheds- og Ældreministeriet samt formanden for Udvalget for det Nære og Sammenhængende Sundhedsvæsen og opfordrede til en grundig proces. I et svar fra ministeriet i november 2017 hedder det bl.a. at udvalget i sin afrapportering har foreslået at "de nuværende regelsæt på området opdateres og tydeliggøres, at der etableres en struktur på nationalt niveau, der hurtigt kan afklare tvivlsspørgsmål mellem myndigheder, og endelig at der igangsættes yderligere undersøgelser i forhold til mulighederne for at skabe større sammenhæng på området".

Ankestyrelsen udgav i november 2017 deres praksisbeskrivelse om hjælpemidler og behandlingsredskaber. Heri fremgår bl.a. at "Det største problem opstår dog typisk ved de redskaber, som både kan have et afhjælpningsformål og et behandlingsformål. Som eksempler herpå kan nævnes kugledyner, kompressionsmaskiner og håndskinner".

Som led i den daværende regerings afbureaukratiseringsreform etableredes i 2018 det såkaldte "Forenk-
lingsforum". Rådet er sammensat af repræsentanter fra staten, kommuner, regioner og de faglige organisa-
tioner og erhvervslivet, og skal sammen indsamle og finde frem til regler og bureaukrati, som fjerner tid fra
kerneopgaven for medarbejdere. Rådet afholdt i maj 2019 et temamøde om ældreområdet, og et af de for-
slag, som fremkom på den baggrund, var at se på afgrænsningscirkulæret. I forslaget hedder det "I cirkulæ-
ret fremgår det, at et givent apparatur eller redskab ofte både kan være et behandlingsredskab, der finan-
sieres af regionen, og et hjælpemiddel, der finansieres af kommunen. Om det kategoriseres som det ene
eller det andet afhænger af den sammenhæng, apparaturet eller redskabet indgår i. Cirkulæret er kende-
tegnet af mange gråzoner, der giver anledning til forskellige fortolkninger og tvivlsspørgsmål på hospitaler
og kommuner".